

Μετα-δελτίο 2

Συμπόσιο, η Εκπαίδευση στις Φυλακές. Do ut des.

22/11 ημέρα Δευτέρα, στη γνωστή - άγνωστη terra των φίλων των φυλακών

γράφει η Αικατερίνη Δήμα

Υπ. Διδάκτωρ ΤΘΣ

Τη Δευτέρα 22 Νοεμβρίου στις 18:00΄ πραγματοποιήθηκε η 1^η Διαδικτυακή συνάντηση του Συμποσίου, η εκπαίδευση στις φυλακές. Do ut des, που διοργάνωσε το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Δραματική Τέχνη και Παραστατικές Τέχνες στην Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών, του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Από το 2015 το συγκεκριμένο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών εφαρμόζει το πρόγραμμα «Αναπτύσσοντας δεξιότητες ζωής των εγκλειστών καταστημάτων Κράτησης Τίρυνθας και Ναυπλίου», του οποίου την οργάνωση και εποπτεία έχει η Ομότιμη Καθηγήτρια κυρία Άλκηστις Κοντογιάννη. Όλα αυτά τα χρόνια έχουν σχεδιαστεί, παρουσιαστεί και συνεχίζουν ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα ευρείας θεματολογίας τόσο από εθελοντές επιστήμονες και καλλιτέχνες όσο και από μεταπτυχιακούς φοιτητές. Όλη αυτή η προσπάθεια που υλοποιείται με ενδιαφέρον, αποδοχή και συμπόρευση προς τον συνάνθρωπο, όπως αναφέρει η συντονίστρια του όλου εγχειρήματος, η κυρία Κοντογιάννη, δεν στοχεύει μόνο να προσφέρει στους εγκλειστούς χαρά, εκτόνωση, αυτοπεποίθηση, επιμόρφωση, δεξιότητες, αλλά να καταστήσει το βαρύ χώρο των Καταστημάτων Κράτησης έναν ανθρώπινο ανοιχτό χώρο διαλόγου, ανταλλαγής, δημιουργικότητας, έναν χώρο πολιτισμού, που θα τον διαμορφώνουν ενεργοί πολίτες.

Για τα καταστήματα κράτησης ανά τον κόσμο, η εκπαίδευση έχει αναβαθμιστεί σε μείζονος σημασίας, τόσο ώστε η πορεία του τωρινού εγκλειστού μετά την αποφυλάκιση φαίνεται να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την επιτυχία της εκπαίδευσης που έλαβε στη φυλακή.

Η αναζήτηση και η ενασχόληση γύρω από την εκπαίδευση που εφαρμόζεται στα Καταστήματα Κράτησης τόσο της Ελλάδας όσο και του

εξωτερικού δημιούργησε την ανάγκη να σχεδιαστεί και να διεξαχθεί το προαναφερθέν Συμπόσιο, η εκπαίδευση στις φυλακές: *Do ut des*. Σημαντικοί προσκεκλημένοι, από διάφορες πόλεις της Ελλάδας και πόλεων του εξωτερικού, που έχουν εφαρμόσει ενδιαφέρουσες προτάσεις στα Καταστήματα Κράτησης, έδωσαν το παρόν σε μια άκρως ελκυστική συνδιαλλαγή απόψεων και ιδεών. Με το παρόν μετα-δελτίο 2 επιχειρείται να αποτυπωθούν εν συντομία οι παρουσιάσεις των εκλεκτών εισηγητών.

Η πρώτη εισήγηση διαπραγματεύτηκε τις «*Καινοτόμες μαθησιακές εμπειρίες νεαρών κρατουμένων σε πρόγραμμα βασικών δεξιοτήτων στις φυλακές της Κύπρου: κίνητρα και αντιλήψεις*» και παρουσίασε ο Αντιπρύτανης Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, κ. **Μάριος Βρυωνίδης**. Σύμφωνα με τον κ. Βρυωνίδα, τα σωφρονιστικά ιδρύματα έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν συνθήκες ενδυνάμωσης κοινωνικά μειονεκτούντων νέων μέσω της προσφοράς καινοτόμων ευκαιριών μάθησης. Αυτό, όπως μας τόνισε, ισχύει ιδιαίτερα για νεαρούς κρατούμενους που καταλήγουν στον εγκλεισμό εν μέρει λόγω συνθηκών που σχετίζονται με την έλλειψη βασικών δεξιοτήτων. Η παρουσίαση αυτή εξέταζε την εισαγωγή ενός καινοτόμου προγράμματος βασικών δεξιοτήτων με μικτή μεθοδολογία μάθησης (*blended learning*) στις φυλακές της Κύπρου. Επιπρόσθετα, παρουσιάστηκαν τα κίνητρα των συμμετεχόντων για να ενταχθούν στο συγκεκριμένο πρόγραμμα εκμάθησης βασικών δεξιοτήτων, ενώ εξετάστηκαν οι προσδοκίες τους για το μέλλον.

Τη σκυτάλη της εισήγησης πήρε ο διδάσκων στο Πανεπιστήμιο του Ουρμπίνο της Ιταλίας, Θεατρικός Συγγραφέας και Σκηνοθέτης, κ. **Vito Minoia**, ο οποίος έκανε αναφορά στη δημιουργία θεατρικής πανεπιστημιακής ομάδας στο Ουρμπίνο όπου γίνονται μαθήματα και παρουσιάζονται έργα σε Καταστήματα Κράτησης. Ο ίδιος ειδικεύεται στο εκπαιδευτικό δράμα και στο θέατρο της Συμπερίληψης και έχει δημιουργήσει το Δίκτυο Θεάτρου στις φυλακές, στο οποίο είναι Πρόεδρος. Σύμφωνα με τα λεγόμενά του, στην Ιταλία και συγκεκριμένα στην πόλη Πέζαρο έχουν αναπτυχθεί καινοτόμα πρότζεκτ που έχουν να κάνουν με το εκπαιδευτικό δράμα και τις παραστατικές τέχνες στις φυλακές σε αλληλεπίδραση με την κοινωνία, έτσι ώστε οι έγκλειστοι να αντισταθούν στην υποτροπή. Έχει παρατηρηθεί ότι το ποσοστό υποτροπής των έγκλειστων αγγίζει συνήθως το 70%, όπου υπάρχει όμως το θέατρο το ποσοστό υποτροπής πέφτει εντυπωσιακά στο 6-7%. Τον κο

Μίνοια, μετάφρασε η κυρία Χριστίνα Ζώνιου με τον κύριο Φραντσέσκο Μορέττι.

Ακολούθησε η εισήγηση του Εικαστικού, κ. **Φραντσέσκο Μορέττι**, ο οποίος παρουσίασε τη δουλειά του στο Κατάστημα Κράτησης της Τίρυνθας. Έγινε αναφορά στην Art Brut (Ωμή Τέχνη) ή Τέχνη του περιθωρίου, όπου έργα δημιουργούνται από ανθρώπους που δεν έχουν άμεση σχέση με καλλιτεχνικούς κύκλους. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στον Γάλλο ζωγράφο Ζαν Ντιμπιφέ, ο οποίος επικεντρώθηκε σε έργα κυρίως έγκλειστων και ψυχικά νοσοούντων. Στη συνέχεια αναφέρθηκε η Outsider Art (Τέχνη των απέξω) με έργα από πρωτότυπα υλικά ή τεχνικές. Ολοκληρώνοντας παρουσιάστηκαν εντυπωσιακά έργα των έγκλειστων των Καταστημάτων Κράτησης της Αργολίδας.

Στη συνέχεια, η κυρία **Σοφία Ιωαννίδη** καθότι Ηθοποιός και Παιδαγωγός του θεάτρου, παρουσίασε την εισήγηση με τίτλο *«Εκπαιδεύοντας τους παραβάτες σε μια νέα αυτο-αντίληψη μέσω του Θεάτρου»*. Η κ. Ιωαννίδη αναφέρθηκε σ' ένα πλαίσιο κόσμου όπου η «Κοινωνία» δυσκολεύεται να αποδεχτεί και να ενσωματώσει όσους εμπλέκονται με την παραβατικότητα. Η θεατρική πράξη, σύμφωνα με τα λεγόμενά της, γίνεται αναγκαστικά όχι μόνο καλλιτεχνική αλλά και κοινωνική. Υποστήριξε ότι στη διαδικασία να αλλάξουμε τον τρόπο που βλέπουμε τον εαυτό μας, τον διπλανό μας και να ορίσουμε μια νέα προσωπική και κοινωνική αντίληψη, η τέχνη του Θεάτρου μπορεί και πρέπει να παίξει ρόλο: Να «σκηνοθετήσει» αυτό το νέο βλέμμα και να δώσει ευκαιρία, χώρο και χρόνο να γεννηθούν νέοι τρόποι σκέψης και δράσης, τόσο από τους ίδιους τους παραβάτες, όσο κι από το κοινωνικό σύνολο.

Τον λόγο στη συνέχεια είχε η κυρία **Ευαγγελία Κατερίνη**, Διευθύντρια του Αγροτικού Καταστήματος Κράτησης Τίρυνθας. Η κ. Κατερίνη αναφέρθηκε στη *«Συμβολή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην εργασία των κρατούμενων στην Αγροτική Φυλακή Τίρυνθας»*. Όπως τόνισε, στα Αγροτικά Καταστήματα Κράτησης, οι κρατούμενοι έχουν περάσει το αδρανές στάδιο της εμφυλάκισης και βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο του σωφρονισμού τους μέσω της εργασίας. Πρωταρχικό της μέλημα, όταν ανέλαβε τη διεύθυνση το 2010, ήταν η επαναδιαπαιδαγώγηση του ατόμου μέσα από το σύστημα της κοινωνικής επανένταξης. Οι κρατούμενοι για να εργαστούν και να αναλάβουν υπεύθυνα πόστα εργασίας στη φυλακή, χρειάζονταν την τόνωση της αυτοπεποίθησής τους, την ενδυνάμωση της προσωπικότητάς τους, την ενίσχυση της ενσυναίσθησης και της ομαδικότητας μέσα από το παιχνίδι. Όπως, επίσης, μας τόνισε, την ενδιέφερε πάντα η Κοινωνική

Δράση μέσα από την εκπαίδευση των κρατουμένων και η ανάπτυξη του συλλογικού αισθήματος ευθύνης τόσο των κρατουμένων όσο και των υπαλλήλων.

Ακολούθησε η παρουσίαση ενός βίντεο που επιμελήθηκε ο Καθηγητής, κ. **Jose Aguiar**, όπου έγινε αναφορά στην προσπάθεια που διενεργείται, επί 16 έτη, στα Καταστήματα Κράτησης Pentonville του Λονδίνου. Στη συνέχεια ακούσαμε την ανάγνωση ενός μέρους του έργου, του Ντοστογιέφσκι «*Έγκλημα και τιμωρία*», από τον εξαίρετο Τούρκο, ηθοποιό, κ. **Caglar Atilla Alpar** και το Συμπόσιο συνεχίστηκε με την παρουσίαση ενός βίντεο που είχε επιμεληθεί ο Κινέζος, μεταπτυχιακός φοιτητής, κ. **Miao Bin**, ο οποίος αναφέρθηκε στην εμπειρία του από τα προγράμματα Δραματικής Τέχνης που παρουσίασε στα Καταστήματα Κράτησης Τίρυνθας και Ναυπλίου.

Η 1η διαδικτυακή συνεδρία έκλεισε με μια συνδιαλλαγή απόψεων και την προβολή ενός φιλμ από τις Φυλακές της Κύπρου, όπου παρουσιάστηκε το έργο που υλοποιείται εκεί από τη Διευθύντρια, κυρία **Άννα Αριστοτέλους**, τους εργαζόμενους και τους τρόφιμους της φυλακής.

Το τεχνολογικό κομμάτι συντόνισε ο διδάκτωρ Κοινωνικών Επιστημών και μέλος ΕΔΙΠ του Τμήματος Παραστατικών και Ψηφιακών Τεχνών και του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, κ. **Γιώργος Κόνδης**, ο οποίος συντόνισε και τη διαδικασία των ερωτήσεων που τέθηκαν από το κοινό κατά τη διάρκεια του Συμποσίου.

Η δεύτερη διαδικτυακή συνάντηση θα πραγματοποιηθεί τη Δευτέρα 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2022, ώρα 18.00΄

Και ακολουθούν και οι παρακάτω συναντήσεις:

Γ΄ 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ, ώρα 18.00΄

Δ΄ 21 ΜΑΡΤΙΟΥ 2022, ώρα 18.00΄

Ε΄ 4 Απριλίου 2022, ώρα 18.00΄ (με θεσμικούς φορείς)

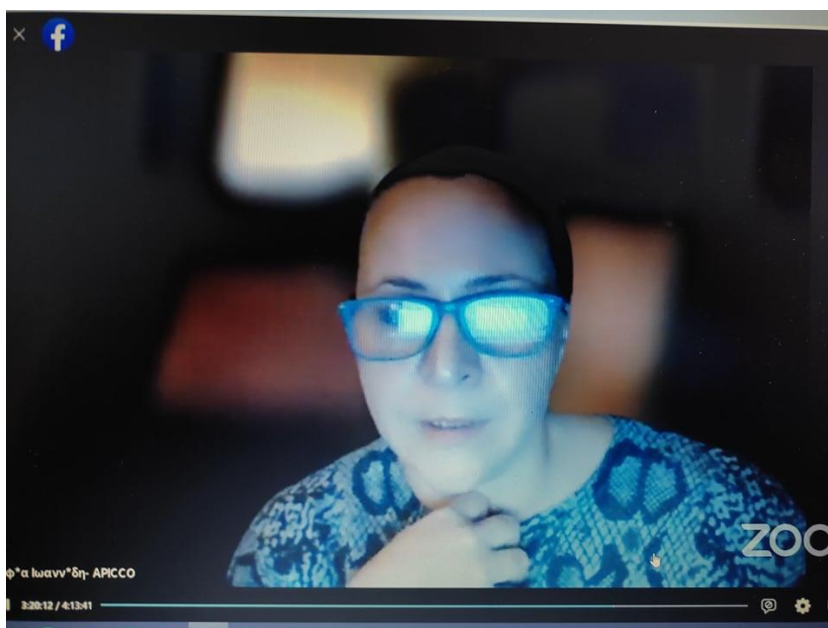
ΣΤ΄ 9 ΜΑΙΟΥ 2022, ώρα 18.00΄

Ζ΄ 23 ΜΑΙΟΥ 2022, ώρα 18.00΄

Σας ευχαριστούμε και σας περιμένουμε στη δεύτερη διαδικτυακή συνάντηση, στην γνωστή - άγνωστη terra των φίλων των φυλακών (17/1/22).

Επίσης παρακολουθείτε όλες τις συναντήσεις μας ζωντανά στο facebook στη σελίδα, «Συμπόσιο, η εκπαίδευση στις φυλακές»:
<https://www.facebook.com/%CE%A3%CF%85%CE%BC%CF%80%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CE%B7-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%AF%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%83%CE%B7-%CF%83%CF%84%CE%B9%CF%82-%CF%86%CF%85%CE%BB%CE%B1%CE%BA%CE%AD%CF%82-INTER-dialogues-101348722334146>

Ακολουθούν στιγμιότυπα από το Συμπόσιο:

facebook.com/101348722334146/videos/3051858705140749/

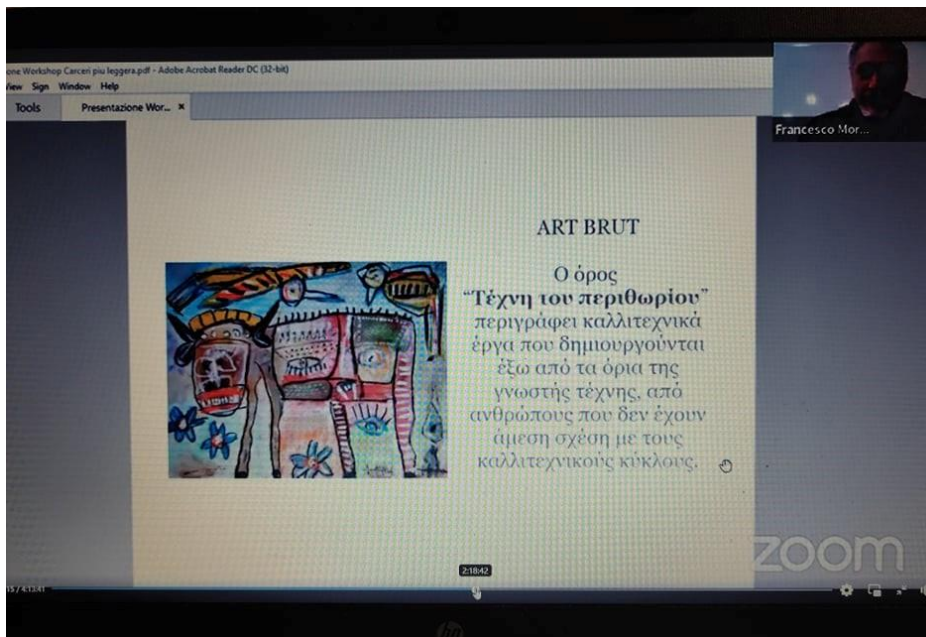
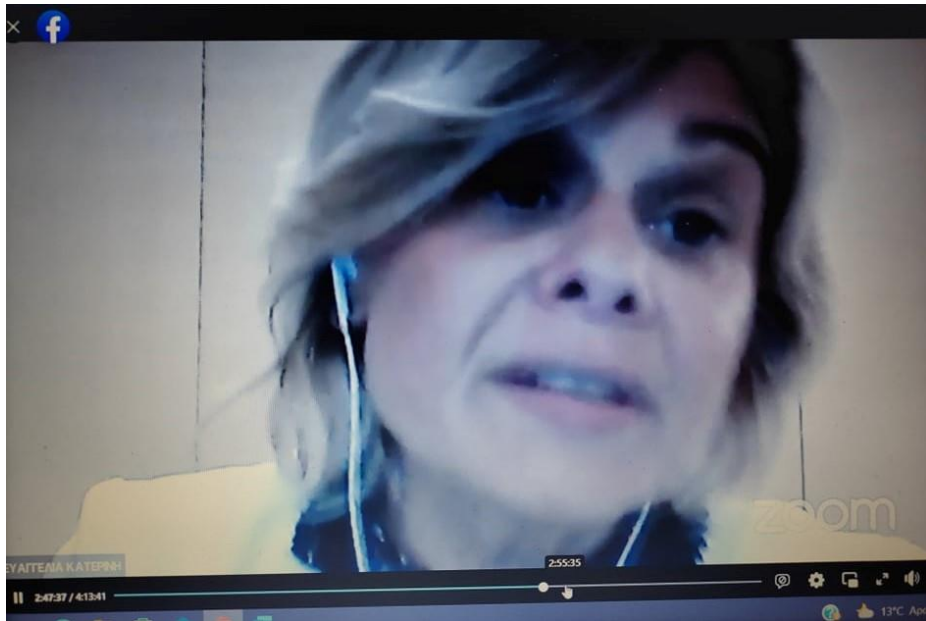
Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου

M. Vryonides

Μεικτή Μάθηση για την εκπαίδευση στις φυλακές

- Τα ανόμοια χαρακτηριστικά στο προφίλ των κρατουμένων καθιστούν ιδανικές τις μεθοδολογίες μεικτής μάθησης.
- Η μεικτή μάθηση είναι μια εκπαιδευτική προσέγγιση στην οποία οι μαθητές μαθαίνουν τουλάχιστον εν μέρει μέσω της παροχής περιεχομένου και της διδασκαλίας αυτόνομα μέσω ψηφιακών ή/ και διαδικτυακών μέσων.
- Αυτή η μέθοδος επιτρέπει τον έλεγχο του χρόνου, του τόπου, του ρυθμού που είναι κατάλληλα κάθε φορά όταν οι μαθητές έχουν διαφορετικές ικανότητες και ανάγκες.

A Venn diagram with three overlapping circles. The left circle is blue and labeled 'CLASSROOM TRAINING' with an icon of a person at a computer. The middle circle is orange and labeled 'BLENDED LEARNING' with a graduation cap icon. The right circle is dark blue and labeled 'E-LEARNING' with a computer monitor icon. The circles overlap in the center and at the intersections.

Ακολουθούν ορισμένα έργα των εγκλείστων από τα Καταστήματα Κράτησης της Αργολίδας:

